

Proroctvá o svetových ríšach – 6. diel

Category: proroctvá

written by Drahoslav Vajda | 1. júla 2026

Seriál o svetových ríšach v starozákonných a novozákonných proroctvách

Kniha Daniel 10. kapitola

V treťom roku Cýra, perzského kráľa, bolo zjavené slovo Danielovi, ktorý bol pomenovaný menom Baltazár, a to slovo bolo pravdou a znamenalo veľkú borbu, a porozumel slovu, a mal porozumenie vo videní.

Daniel 10:1

Úvod

V roku 559 pred Kr. sa kráľom na jednom menšom území Perzie stal Kýros II. Veľký z rodu Achajemenovcov. Perziia bola vtedy provinciou Medskeho kráľovstva. Kýros nástupom na trón začal upevňovať svoju moc, ktorá neskôr viedla k vytvoreniu rozsiahlej Perzskej (Achajmenovskej) ríši. V roku 550 pred Kr. Kýros ovládol Médsko, ktoré sa stalo súčasťou Perzského kráľovstva. Médsko tým nezaniklo úplne. Vzniklo kráľovstvo Médov a Peržanov, v ktorom dominujúcimi boli Peržania a kráľom celého kráľovstva bol Peržan Kýros II. Veľký. V novovzniknutej Perzskej ríši, niekedy označovanej aj ako Médsko-Perzská ríša, Médovia zastávali aj vysoké vládne funkcie. Napríklad, Méd Dárius bol vládcom nad podrobenou Babylonskou ríšou v roku 539 pred Kr., – bol Kýrom povereným miestodržiteľom –, kraľoval nad bývalou Babylonskou ríšou (Daniel 9:1 a 11:1).

Daniel videnie, zapísané v tejto 10. kapitole, dostal v treťom roku kráľa Kýra, ktorý spadá do rokov 548 – 547 pred Kr. Daniel sa nachádzal na brehu veľkej rieky Hidddekela (alebo Hiddekél – 1. Mojžišova 2:14), čo je pôvodné pomenovanie rieky Tigris v Iraku. Bol tam spolu s viacerými mužmi (Daniel 10:4-7).

Pri umiestnení tretieho roku kraľovania Kýra (z verša 10:1) do rokov 548 – 547 pred Kr. sa zastavíme a uvedieme, prečo za tretí rok kraľovania Kýra

umiestňujeme do rokov 548 – 547 a nie do rokov 537 – 536 pred Kr., keď Ezdráš ako prvý rok kraľovania Kýra vzťahuje na roky 539 – 538 , čím by sa proroctvo tejto kapitoly vzťahovalo na roky po páde Babylonskej ríše a roky po ukončení sedemdesiatročného zajatia (júl 537), čo ale nezodpovedá jej obsahu. Dôvod je nasledovný:

Po prvé Táto kapitola sa nachádza medzi kapitolami 9 a 11, ktorých posolstvo plynule prechádza z jednej kapitoly do druhej – z 9. do 11. a z 11. ďalej do 12. Videnia zapísané v týchto troch kapitolách, ako uvádza sám Daniel, dostal v prvom roku povereného kraľovania Méda Dária (9:1 a 11:1), čo by potom aj v desiatej kapitole malo ísť o prvý rok kraľovania Kýra a nie o jeho tretí rok, ako tu uvádza Daniel vo verši 10:1. Prvý rok kraľovania Méda Dária sa prelína s prvým rokom kraľovania Kýra už aj ako babylonského kráľa a nie s jeho tretím rokom.

Po druhé Danielova kniha končí 12. kapitolou veršom 13 „A ty id' ku koncu a budeš odpočívať a vstaneš ku svojmu lósu pri konci tých dní.“ To znamená, že Danielovi by bolo už v prvom roku Méda Dária (roky 539 – 538) oznámené, že ďalšie videnia už nebude dostávať a nie až v roku 537 – 536, čo bol tretí rok kraľovania Kýra aj ako kráľa v Babylone.

Na konci tejto desiatej kapitoly, teda v treťom roku kráľa Kýra, je však Danielovi povedané: „Ale oznámim ti to, čo je zaznačené v písme...“ (10:21) V tomto verši je Danielovi oznámené, že videnia bude ešte aj naďalej dostávať. Preto tretí rok kraľovania perzského kráľa Kýra oznámený v 1. verši 10. kapitoly nemôže byť rok 537 – 536 pred Kr., ale je to tretí rok jeho vládnutia pripadajúci na obdobie rokov 548 – 547 pred Kr., v ktorých bol kráľom len Perzsko-Médskej ríše, ale ešte nie aj babylonskej.

Po tretie Na roky 548 – 547 pripadá aj tretí rokom babylonského kráľa Balsazára. V tomto roku Daniel dostal v poradí už druhé videnie počas doby kraľovania Balsazára (8:1). Celkom ich za kráľovania Balsazára dostal štyri.^{A)} Z tohto druhého videnia, ktoré je zapísané v 8. kapitole, ochorel a bol nemocný niekoľko dní (8:27).

V 10. kapitole v druhom verši oznamuje, že v tých dňoch smútil celé tri týždne. Podľa všetkého mal veľký smútok z toho, čo sa dozvedel z videnia zapísaného v 8. kapitole. Aj z toho usudzujeme, že videnie zapísané v desiatej kapitole išlo hneď po troch týždňoch smútku (ponižoval sa pôstom – verš 8:27 a 10:2) po videní zapísaného v 8. kapitole a išlo o roky 548 – 547 pred Kr.

Po štvrté Daniel v prvom roku Dária (539 – 538), bol už v pokročilom veku. Keď na začiatku babylonského zajatia (v roku 605) bol mládenec, v roku 539 – 538 bol už vo veku asi 85 – 87 rokov. Veršom Daniel 12:13 je Danielovi povedané, že nastal čas jeho odpočinku a odchodu do večnosti a tým už ďalšie videnia nemá očakávať.

Danielove videnia skončili prvým rokom Méda Daria, ktorý sa prekrýval s prvým rokom kraľovania Kýra aj v Babylone (spadá do rokov 539 – 538) a nie s tretím rokom, ktorý pripadal na roky 537 – 536 pred Kr., ktorých sa Daniel možno už ani nedožil.

Danielove videnie z 10. kapitoly

Keď Daniel pozdvihol svoje oči, videl muža, ktorý bol *oblečený v ľanovom rúchu, a na svojich bedrách bol prepásaný čistým zlatom z Úfaza. Jeho driek bol ako drahokam taršíš, a jeho tvár bola na pohľad ako blesk, jeho oči ako horiace fakle, jeho ramená a jeho nohy boli podobné lesklej medi, a zvuk jeho slov zvučal ako zvuk množstva ľudu* (verše 5 a 6).

Opis muža, ktorého videl Daniel, je zhodný s opisom Pána Ježiša Krista, ktorého videl apoštol Ján (Zjavenie 1:10-16). Len so samotným Danielom hovoril muž v ľanovom rúchu. Počul jeho hlas a dostal veľké videnie, z čoho sa stratila jeho sila, padol na svoju tvár a tvrdo usnul (verše 7-9). Vtedy sa ho niekto iný dotkol a pozdvihol na kolená a dlane rúk (verš 10).

Tento iný Danielovi povedal, že účelom jeho príchodu k nemu je: *aby som ti dal rozumieť tomu, čo zájde tvoj ľud v potomných dňoch, lebo ešte bude videnie tým dňom* (verš 14). Tento iný prišiel Danielovi oznámiť, aby Daniel rozumel, čo ešte čaká jeho ľud v budúcich dňoch aj, že o týchto budúcich dňoch bude ešte dané videnie. Z toho, čo mu tento iný hovoril, Daniel bol zdesený a zanemel (verš 15). Podľa všetkého, tento iný bol Boží posol, anjel. (Videnie, o ktorom je reč vo verši 14 Daniel dostal v prvom roku Méda Dária a je zapísané v kapitolách 9., 11. a 12. a v článkoch: 4. diel, 7. diel a 8. diel)

Vtedy niekto, ktorý bol *podobný synom človeka dotkol sa mojich rtov, a tak som otvoril svoje ústa, vravel a riekol som tomu, ktorý to stál naproti mne: Pane, od toho videnia obrátili sa moje bolesti na mňa, ani som nezadržal v sebe sily. A ako teda bude môcť takýto služobník môjho Pána hovoriť s takýmto mojím Pánom, keď odteraz neobstojí vo mne sila, ani nezostane vo mne dychu? A znova sa ma dotkol ten ktosi na pohľad ako človek a posilnil ma* (verše 16-18).

V týchto veršoch zrejme ide o Syna človeka, Pána Ježiša Krista (*bol podobný synom človeka*, verš 16; *na pohľad ako človek*, verš 18). Daniel aj v siedmej kapitole a veršoch 13-14 hovorí o niekom, ktorý bol *na pohľad podobný Synovi človeka*. O anjeloch sa nedá povedať, že sú podobní synom človeka. Okrem toho, oslovuje ho Pán (tiež verš 19), čo vo svojich videniach nehovorí anjelovi, ani iným mužom (siedma kapitola).

Tento, na pohľad ako človek, Danielovi neoznámil nič konkrétne, len sa ho opýtal: *Či vieš, prečo som prišiel k tebe?* (ver 20) Otázka zrejme súvisí s tým, čo mu hovoril ten predchádzajúci iný, a tiež, že sa Danielovi ide oznamovať, čo ešte čaká izraelský ľud.

Môžeme povedať, že skrze Danielovu prorockú službu je zjavený príbeh Božieho ľudu uprostred pohanských národov sveta. Danielove proroctvá sú kľúčové pre porozumenie biblických dejín zemských celosvetových ríš počínajúc Novobabylonskou ríšou.^{B)}

To, čo nasledovalo po zániku Perzskej ríše, je Danielovi oznámené v treťom roku kráľa Balsazára (roky 548 – 547 pred Kr., Daniel 8. kapitola). Vtedy bolo Danielovi ukázané, čo sa bude diať s Izraelom v rokoch 170 – 164 pred

Kr. (verše 8-15, 21-22) a veršami 23-25 mu bolo povedané, čo sa bude diať v dobe skonania sveta. Verše Daniel 8:2 až prvá časť verša 23 pokrývajú dobu približne od roku 539 pred Kr. až po rok 31 pred Kr., po zánik poslednej diadochie (Ptolemajovej diadochie, čiže gréckeho Egypta).

Druhá časť verša 8:23 až verš 25 sa týka doby budúcej vlády Antikrista a jeho celosvetovej ríše. Pohľadom na Izrael, ide o posledný sedemročný Danielov týždeň-rok a tri a polročné Jakobovo súženie.

Gabriel v deviatej kapitole Danielovi stručne oznámil čas postavenia chrámu a obnovu mesta Jeruzalem. Uskutočnenie týchto udalostí je uvedené v Knihe Ezdráša a Nehemiáša. Tiež aj čas, kedy bude vyľatý pomazaný (ukrižovaný Ježiš Kristus z Nazareta) (Daniel 9:24-27). Jedenásta a dvanásta kapitola sú doplnením a pokračovaním videní z ôsmej a deviatej kapitoly. Desiata kapitola je akosi vsuvkou videnia, ktoré Daniel dostal už v roku 548 – 547, ale do knihy ho zapísal neskôr ako vsuvku medzi deviatu a jedenástu kapitolu.

To hlavné a spoločné z rozhovorov Daniela s Božími poslami v treťom roku kralovania Kýra (roky 548 – 547) zapísané tejto desiatej kapitole je, že Daniela pripravujú na proroctvá, ktoré ešte dostane. Okrem toho, Daniel bol uisťovaný, že videnia sú pravdivé. Daniel to zrejme potreboval, lebo z videní týkajúcich sa svetových ríš a toho, čo ešte čaká Izrael bol zhrozený a znepokojený.

Výklad časti verša 10:20 „... Ale teraz už sa zase navrátim, aby som bojoval s perzským kniežaťom. A keď ja budem odchádzať, hľa, príde grécke knieža“ nechávame otvorený.

Poznámky

A) Celkom za tohto kráľa dostal štyri videnia: *Prvé* v prvom roku Balsazára, čo bolo asi v roku 550 a je zapísané v 7. kapitole. *Druhé* videnie nasledovalo v treťom roku Balsazára, čo je aj tretí rok Kýra, ktorý spadá do rokov 548 – 547 a je zapísané v 8. kapitole. *Tretie* videnie dostal v treťom roku Kýra. Aj *tretie* videnie spadá do rokov 548 – 547 a je zapísané v 10. kapitole. *Štvrté* dostal v roku 539 a je zapísané v kapitole 5.

V roku 539 za Méda Dária dostal Daniel videnie, ktoré je zapísané v kapitolách 9., 11. a 12.

B) To, čo čakalo izraelský národ po skončení babylonského zajatia je oznámené aj cez iných starozákonných prorokov a apoštolom Jánom v knihe Zjavenia. Prioritným pre príbeh Božieho ľudu odohrávajúcí sa na javisku celosvetových ríš je zjavenie, ktoré sme dostali prostredníctvom Božieho proroka Daniela.